

71η ΣΥΝΟΔΟΣ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΩΝ Δ.Ε.

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

(Πανεπιστήμιο Πατρών 30/11-1/12/2012)

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Σύνοδος των Πρυτάνεων στις κρίσιμες στιγμές που διέρχεται η χώρα υπογραμμίζει τα μείζονα διακυβεύματα για το Δημόσιο Πανεπιστήμιο σήμερα: το επονομαζόμενο σχέδιο «ΑΘΗΝΑ», την απαξίωση των πτυχίων και διπλωμάτων των ΑΕΙ, τη χειμαζόμενη φοιτητική μέριμνα, την κατάρτιση των προϋπολογισμών και τον κίνδυνο νέων οικονομικών ζημιών για τα Πανεπιστήμια καθώς και τη «διαθεσιμότητα» που οδηγεί σε απόλυση διοικητικού προσωπικού. Η αντιμετώπιση αυτής της κρίσης βρίσκει τα πανεπιστήμια μέσα στη δίνη της εφαρμογής του νέου θεσμικού πλαισίου (ν.4009/11 και ν.4076/12) και στην αποδόμηση των οργάνων της αυτοδιοίκησης τους που αυτό συνεπάγεται.

1. Σχετικά με το σχέδιο «ΑΘΗΝΑ», η Σύνοδος επιμένει στα ακαδημαϊκά κριτήρια που θα προσδιορίσουν τα ίδια τα ΑΕΙ και η ΑΔΠΙ, ενώ τα αναπτυξιακά κριτήρια θα πρέπει να προσδιοριστούν στο επίπεδο του ΣΑΠΕ και του ΣΑΤΕ, σε συνεργασία με άλλους κοινωνικούς εταίρους, και τα εθνικά κριτήρια στο επίπεδο του ΕΣΥΠ. Το Υπουργείο δεν μπορεί εδώ και τώρα να προχωρήσει σε βεβαιωμένη αλλαγή των μηχανογραφικών δελτίων. Αντιθέτως, οφείλει να δεσμευθεί στα παραπάνω επίπεδα σχεδιασμού, τηρώντας όπως αρμόζει τις θεσμικές διαδικασίες, και να μην κάνει κατάχρηση των εξουσιών που του δίνει σχετικά ο ν. 4076/2012.

2. Η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 229/19-11-2012) με την οποία αναγνωρίζονται τα πιστοποιητικά σπουδών των Κολλεγίων ως ισοδύναμα με τους τίτλους της ανώτατης εκπαίδευσης του ελληνικού συστήματος τυπικής εκπαίδευσης, παραβιάζει κατάφωρα το άρθρο 16 παρ. 5 του Συντάγματος, απαξιώνει τους 4ετείς και 5ετείς τίτλους σπουδών εξισώνοντάς τους με τους τίτλους 3ετούς φοίτησης των κολλεγίων (που λειτουργούν χωρίς έλεγχο ποιότητας στα γνωσιακά τους περιεχόμενα, στο διδακτικό προσωπικό, στις υποδομές, στα μαθησιακά αποτελέσματα των προγραμμάτων σπουδών τους) και δίνει βορά την ανώτατη εκπαίδευση στα ιδιωτικά συμφέροντα. Αποκορύφωμα αυτού είναι η αναγνώριση του 2^{ου} τίτλου σπουδών των Κολλεγίων (3+2 έτη) ως Master, όταν η ίδια η Πολιτεία δεν αναγνωρίζει ως Master τα διπλώματα των πενταετών ενιαίων και αδιάσπαστων προγραμμάτων σπουδών στα Πολυτεχνεία, Γεωπονικά Πανεπιστήμια και αλλού. Η Σύνοδος δηλώνει την κατηγορηματική της αντίθεση στην αντισυνταγματική αυτή ρύθμιση που πλήττει το δημόσιο συμφέρον και ζητά από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α. να επανορθώσει, αποκαθιστώντας την αναγνώριση πρόσβασης σε επαγγελματικές δραστηριότητες των διπλωμάτων και πτυχίων των δημόσιων πανεπιστημίων με βάση τα προγράμματα σπουδών τους. Τονίζεται ότι η ίδια η Πολιτεία παραβαίνει τους νόμους διότι η νομοθετική αυτή πράξη κατά κατάχρηση της συνταγματικής πρόβλεψης δεν έρχεται να ρυθμίσει επείγουσες και απρόβλεπτες ανάγκες, αλλά αποσκοπεί στην αποφυγή της κοινοβουλευτικής διαδικασίας. Συνεπώς, η Σύνοδος εκφράζει την κατηγορηματική της αντίθεση στον τρόπο οικοδόμησης του εθνικού πλαισίου προσόντων με αποσύνδεση της επαγγελματικής από την ακαδημαϊκή ισοτιμία.

3. Τα Πανεπιστήμια χάνουν το ανθρώπινο δυναμικό τους, όταν με το «μηχανισμό» της διαθεσιμότητας απειλούνται με απώλεια και απόλυση του διοικητικού τους προσωπικού. Τα Πανεπιστήμια σήμερα ζητούν από τον αρμόδιο Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης να αποσύρει άμεσα και δίχως χρονοτριβή την αυθαίρετη ψευδο-ερμηνευτική εγκύκλιο με την οποία παράνομα και αντισυνταγματικά συναιρεί δημοσίους υπαλλήλους και δημοσίους λειτουργούς. Κανένα Πανεπιστήμιο δεν emπίπτει στην περίπτωση του μηχανισμού της διαθεσιμότητας και θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι η πανεπιστημιακή κοινότητα λειτουργεί στα όρια των αντοχών της, με έλλειψη προσωπικού, και δεν είναι δυνατόν να τίθεται με τυφλό τρόπο σε εργασιακή ανασφάλεια. Επιπρόσθετα, αποτελεί άμεση υποχρέωση των Υπουργείων Παιδείας και Διοικητικής Μεταρρύθμισης η επικαιροποίηση των οργανισμών των διοικητικών υπηρεσιών των ΑΕΙ, με βάση τις προτάσεις των Συγκλήτων των Πανεπιστημίων για τη διασφάλιση της αντιστοίχισης των ακαδημαϊκών και διοικητικών δομών καθώς και τη διασφάλιση όλων των κατηγοριών προσωπικού που υπηρετούν σε αυτά σύμφωνα με τα αιτήματά τους (ΔΕΠ, Λέκτορες υπό διορισμό, ΕΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ διοικητικό προσωπικό μόνιμο και ΙΔΑΧ).

4. Λαμβάνοντας υπόψη την πολύπλευρη κρίση που πλήττει την ελληνική κοινωνία, και ειδικότερα την ελληνική οικογένεια, αναδεικνύεται σε μείζον ζήτημα το αίτημα για αναβάθμιση των υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας. Η Σύνοδος ζητά την αύξηση της επιχορήγησης σίτισης λόγω της δραματικής και απότομης μείωσης των οικογενειακών εισοδημάτων, με στόχο την ολική σίτιση με βάση τις ιδιαιτερότητες του κάθε Ιδρύματος.

5. Ενώ βρισκόμαστε μόλις ένα μήνα πριν το τέλος του 2012, τα Πανεπιστήμια δεν έχουν λάβει επίσημη ενημέρωση από το Υπουργείο σε ό,τι αφορά το ύψος των προϋπολογισμών τους για το 2013 (λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες σίτισης).

Ο Υπουργός Παιδείας φέρεται να έχει αναφερθεί σε πιθανότητα μείωσης των προϋπολογισμών κατά 20% σε σχέση με τους (ήδη σημαντικά μειωμένους) προϋπολογισμούς του 2012. Κάτι τέτοιο θα επιφέρει σημαντικότερο πλήγμα στη λειτουργία των Ιδρυμάτων, τα οποία θα καταστούν αντικειμενικά ανίκανα να ανταπεξέλθουν ακόμα και στις πλέον ανελαστικές δαπάνες λειτουργίας τους.

Αναφορικά με το πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων, η Σύνοδος Πρυτάνεων ζητά να δεσμευτεί η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, αλλά και του Υπουργείου Οικονομικών και της ΤτΕ, ότι η συμμετοχή των Πανεπιστημίων στο πρόγραμμα αυτό θα παραμείνει προαιρετική, όπως προβλέπεται στο νέο πρόγραμμα σε αντίθεση με το PSI, και ότι τα Πανεπιστήμια δε θα βρεθούν δέσμια τυχόν μονομερούς απόφασης της ΤτΕ να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα επαναγοράς. Θεωρούμε ότι είναι απόλυτα εφικτό να εξαιρεθούν τα Πανεπιστήμια από το νέο «κούρεμα», καθώς η αξία των ομολόγων που κατέχουν είναι ελάχιστη σε σχέση με το ζητούμενο για την κυβέρνηση. Τα Πανεπιστήμια έχουν συμμετοχή αξίας μόνο κάποιων δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ και επομένως η εξαίρεσή τους δεν μπορεί να έχει καμία ουσιαστική αρνητική επίπτωση στην επιτυχία του προγράμματος, ύψους 40 δισεκατομμυρίων.

Τέλος, η Σύνοδος Πρυτάνεων ζητά να δοθεί στα πανεπιστήμια η δυνατότητα ρευστοποίησης των ομολόγων που αυτά διακρατούν στην ΤτΕ για κάλυψη τρεχουσών αναγκών τους που προκύπτουν από την μειωμένη χρηματοδότησή τους.

6. Τα συλλογικά όργανα αυτοδιοίκησης των Πανεπιστημίων, που σήμερα συρρικνώνονται και αποδομούνται με τους ν. 4009/11 και 4076/12 πρέπει να λειτουργήσουν. Επιπροσθέτως απαιτείται οι Οργανισμοί και οι Εσωτερικοί Κανονισμοί τους να τύχουν επεξεργασίας από τα ανώτατα συλλογικά όργανα διοίκησής τους, τις Συγκλήτους. Η Σύνοδος θα επεξεργαστεί πρότυπα σχέδια για να στηρίξει τις Συγκλήτους.

Τα συλλογικά και μονομελή όργανα διοίκησης καταργούνται μεσούντος του ακαδημαϊκού έτους με ανυπολόγιστες συνέπειες για την πανεπιστημιακή κοινότητα. Στις 31/12/2012 λήγει η θητεία πολλών διευθυντών τομέων, προέδρων τμημάτων, Κοσμητόρων Σχολών, παύει η λειτουργία των Πρυτανικών Συμβουλίων, οι Αντιπρυτάνεις παραμένουν χωρίς αρμοδιότητες, και αλλάζει ριζικά η σύνθεση της Συγκλήτου, οδηγώντας τα Πανεπιστήμια σε σοβαρές αρρυθμίες λειτουργίας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να υπάρξουν νομοθετικές ρυθμίσεις ώστε:

(α) Να αποκατασταθεί η ευρεία εκπροσώπηση της πανεπιστημιακής κοινότητας στην Σύγκλητο, τουλάχιστον με την συμμετοχή όλων των ακαδημαϊκών τμημάτων κάθε ιδρύματος.

(β) Να επαναφερθεί ο επιτυχημένος θεσμός του Πρυτανικού Συμβουλίου ως συλλογικού, αιρετού, ολιγομελούς και ευέλικτου αποφασιστικού οργάνου, με αρμοδιότητες ανάλογες εκείνων που διέθετε στο προϊσχύον νομικό καθεστώς.

(γ) Οι «Αναπληρωτές Πρύτανη» να είναι αιρετά μονομελή όργανα διοίκησης, με δικαίωμα ψήφου στη Σύγκλητο, εκλεγόμενα ενιαία μαζί με τον Πρύτανη και με αρμοδιότητες εκχωρούμενες από το Πρυτανικό Συμβούλιο.

Επιπροσθέτως για τα μονομελή όργανα διοίκησης (κοσμήτορες, πρόεδροι και διευθυντές τομέων) που δεν θα έχουν γίνει εκλογές μέχρι 31-12-12, τα ήδη υπηρετούντα όργανα αυτονοήτως συνεχίζουν την θητεία τους μέχρι εκλογής των νέων, στο πλαίσιο της συνέχειας της διοίκησης, για να αποφευχθούν έτσι πρόσθετες δυσλειτουργίες. Σε περίπτωση παραίτησης, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα ορισμού αντικαταστάτη με απόφαση της Συγκλήτου, συμβατή με τις προτάσεις της ακαδημαϊκής μονάδας και όχι περιοριστικά μόνο μεταξύ των μελών της (πρβλ. ν.4076, άρθρο 12 παρ.3).

7. Σχετικά με τα μέλη ΔΕΠ, οι διαδικασίες εκλογής και εξέλιξης τους σύμφωνα με το ν.4009/11 δεν συνάδουν με τις ακαδημαϊκές αρχές, καθώς δεν εξασφαλίζουν το αδιάβλητο και την επιστημονικότητα των κρίσεων και χρήζουν επανεξέτασης ιδιαίτερα στην κατεύθυνση σύνδεσης των συνεδριάσεων των 7μελών εκλεκτορικών σωμάτων με τις Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων, καθώς και της ανάρτησης από τα Τμήματα Μητρώων Εξωτερικών εκλεκτόρων κατά γνωστικό αντικείμενο ως οργανικού μέρους της διαδικασίας διαμόρφωσης των Μητρώων από την ΑΔΠ και όχι αντίστροφα.

Σήμερα που οι Πρυτανικές Αρχές λειτουργούν υπό τη δαμόκλειο σπάθη της εισαγγελικής παρέμβασης, είναι αδιανόητο να στοχοποιούνται αυτές επειδή προσπαθούν να λειτουργήσουν τα Πανεπιστήμια σε ακαδημαϊκό και έννομο πλαίσιο (όπως στο Α.Π.Θ.). Είναι περισσότερο αναγκαία από ποτέ η επίκληση σε όλες τις δυνάμεις της πανεπιστημιακής κοινότητας για διασφάλιση της συνοχής τους ώστε μέσω της ενεργού συμμετοχής τους στα συλλογικά θεσμικά όργανα, και με σεβασμό όλων στις αποφάσεις τους, να αγωνιστούμε από κοινού για να διατηρηθεί και να λειτουργήσει σύμφωνα με τις παραδόσεις και την αποστολή του το ελληνικό Δημόσιο Πανεπιστήμιο.